

••✘ HISTORICKÁ DETEKTIVKA ✘••

PETER
TREMAYNE

VYŠEHRAĐ

MNICH,
KTERÝ ZMIZEL

••✘ PŘÍPAD SESTRY FIDELMY ✘••

Mnich, který zmizel

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Peter Tremayne

Mnich, který zmizel – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

..☞ HISTORICKÁ DETEKTIVKA ☜..

*PETER
TREMAYNE*

---

*MNICH,
KTERÝ ZMIZEL*

VYŠEHRA D

Copyright © 1999 by Peter Tremayne
Translation © Alžběta Slavíková Hesounová, 2019
Jacket illustration by Lee Gibbons, 1999

ISBN tištěné verze 978-80-7601-086-4
ISBN e-knihy 978-80-7601-112-0 (1. zveřejnění, 2019)

*Pro Mary Mulveyovou
a zaměstnance Cashelského kulturního centra
jako dík za jejich neutuchající podporu sestry Fidelmy*

Příběhy sestry Fidelmy jsou zasazeny do sedmého století našeho letopočtu.

Sestra Fidelma není jen prostou řádovou sestrou a bývalou příslušnicí kláštera svaté Brigid v Kildare. Je to také vzdělaná *dálaigh* neboli advokátka starého soudního dvora v Irsku. Jelikož je takové historické pozadí mnoha čtenářům neznámé, tato předmluva má za cíl přiblížit jim několik základních faktů z oné doby, které snad napomohou k lepšímu zážitku z četby.

Irsko se v sedmém století našeho letopočtu skládalo z pěti hlavních království; moderní irské slovo pro provincii i dnes zní *cúige*, což doslova znamená „pětina“. Čtyři provinční králové – z Ulaidhu (Ulsteru), Connachtu, Mumanu (Munsteru) a Laiginu (Leinsteru) – přísahali věrnost Nejvyššímu králi zvanému *Ard Rí*, který vládl v Taře, hlavním městě „královské“ páté provincie, království Midhe (Meath), což znamená „prostřední“. I v samotných provinčních královstvích byla vláda dále decentralizována do menších podkrálovství a krajů náležejících jednotlivým klanům.

Zákon prvorozenství, tedy dědické právo prvního syna či dcery, byl v Irsku neznámým pojmem. Úřad vládce, od nejnižšího náčelníka malého klanu až po samotného Nejvyššího krále, byl dědičný jen částečně, hlavní slovo měly volby. Každý vládce nebo vládkyně museli prokázat, že jsou svého úřadu hodni, a volila je rodová rada *derbfhine*, v níž byly zastoupeny přinejmenším tři generace rodiny příslušného uchazeče. Pokud se ukázalo, že zvolený vladař dostatečně nepečuje o blaho svého lidu, byl obžalován a zbaven úřadu. Způsob vlády ve starém Irsku se tedy

více podobal moderní republice nežli feudálním královstvím ve středověké Evropě.

Irsko v sedmém století našeho letopočtu se řídilo složitým systémem zákonů zvaným Fénechovy neboli oráčské. Obecně jsou v povědomí spíše jako brehonské zákony, kterýžto název se odvozuje od slova *breitheamh* – soudce. Traduje se, že prvně byly sebrány na pokyn Nejvyššího krále Ollamha Fódhly v roce 714 před Kristem. A v roce 438 našeho letopočtu ustanovil Nejvyšší král Laoghaire komisi devíti význačných učenců, aby staré zákony náležitě prostudovali, upravili a zapsali v novém písmu zvaném latinka. Jedním z členů oné komise byl i Patrik, který se později stal svatým patronem celého Irska. Po třech letech práce komise vytvořila psaný zákoník, první známou kodifikaci.

První úplný zachovaný text prastarých irských zákonů se nachází v rukopisu z jedenáctého století. A teprve v sedmnáctém století se britské koloniální vládě v Irsku podařilo brehonské zákony s konečnou platností potlačit. Pouhé přechovávání opisů zákoníku se přísně trestalo, často smrtí či deportací.

Právní systém nebyl ovšem strnulý a každé tři roky při Féis Temhrach, festivalu v Taře, se scházeli právníci a vládní úředníci a společně zákony posuzovali a upravovali, aby odpovídaly měnícím se společenským podmínkám a potřebám.

V irském právním řádu ženy zaujímaly význačné postavení. Podle zákona jim náležela větší práva a ochrana nežli v jakémkoliv jiném západním společenství oné – nebo i pozdější – doby. Ženy se mohly ucházet o všechny úřady a zaměstnání jako muži, a také tak činily. Mohly se stát politickými vůdkyněmi, vést svůj lid v bitvě jako bojovnice, stát se lékařkami, úřednicemi, básnířkami, umělkyněmi, právníčkami a soudkyněmi. Zachovala se nám jména mnoha soudkyň z Fidelminy doby – mezi mnoha dalšími například Bríg Briugaid, Áine Ingeine Iugaire a Darí. Kupříkladu Darí byla nejen soudkyní, ale také autorkou význačného právního textu pocházejícího ze šestého století po Kristu. Ženy byly zákonem chráněny před sexuálním obtěžováním, diskriminací i znásilněním; měly právo se rozvést za stejných podmínek jako muži, zákon byl v tomto ohledu zcela nestranný, a mohly i požadovat část manželova majetku jako odškodné po rozvodu; dále měly právo dědit a nárok na podporu v případě nemoci. Z dnešní perspektivy by se dalo říct, že brehonské zákony téměř zaručovaly feministický ráj.

Toto historické pozadí a jeho ostrý kontrast se sousedy Irska je třeba mít na paměti, abychom dostatečně ocenili Fidelminu roli v těchto příbězích.

Fidelma se narodila v Cashelu, hlavním městě království Muman (dnešní Munster) na jihozápadě Irska, v roce 636. Byla nejmladším dítětem krále Failbeho Flanna, který zemřel rok po jejím narození, a vyrostla v péči vzdáleného bratrance, opata Laisrana z Durrow. Když dosáhla „věku volby“ (čtrnácti let), odešla studovat do bardské školy brehona Moranna z Tary, stejně jak to činilo mnoho irských dívek v té době. Po osmi letech studia získala Fidelma hodnost *anruth*, což byla druhá nejvyšší úroveň, které bylo možné na bardských či církevních univerzitách ve starém Irsku dosáhnout. Nejvyšší úrovní pak byl *ollamh*, což i v moderní irštině dodnes znamená profesor. Fidelma se věnovala studiu práva, a sice trestního, zakotveného v *Senchus Mór*, a občanského zákoníku *Leabhar Acaill*. Stala se tudíž *dálaigh*, advokátkou soudního dvora.

Její role by se dala přirovnat k dnešní pozici zástupce nejvyššího soudce hrabství ve Skotsku, který má za úkol shromažďovat a posuzovat důkazy nezávisle na policii, aby stanovil, zda je třeba se určitému případu věnovat. Ve Francii podobnou úlohu zastává *juge d'instruction*.

V tehdejší době většina vzdělanců a intelektuálů náležela k některému z nově vznikajících křesťanských klášterů, stejně jako v předchozích stoletích většina učenců patřila mezi druidy. Fidelma se přidala k církevnímu společenství v Kildare, které na konci pátého století založila svatá Brigid.

Zatímco sedmé století po Kristu se v Evropě považuje za temný středověk, v Irsku šlo naopak o období zlatého osvětlení. Na irské univerzity se ze všech koutů Evropy sjížděli studenti, aby se tam vzdělávali, mezi nimi i synové anglo-saských králů. Dochovaly se záznamy o tom, že na věhlasné církevní univerzitě v Durrow studovali v oné době současně příslušníci osmnácti různých národů. V tomtéž období vyráželi z Irska misionáři a misionářky, aby obrátili pohanskou část Evropy na křesťanskou víru, a cestou zakládali kostely, kláštery a centra vzdělanosti. Na východě se dostali až do Kyjeva na Ukrajině, na severu až na Faerské ostrovy a na jihu do Taranta v jižní Itálii. Irsko bylo synonymem vzdělanosti a vědění.

Keltská církev v Irsku byla ale zároveň v neustálé rozepři s Římem v otázkách liturgie a náboženského ritu. Římská větev křesťanství začala od čtvrtého století procházet reformami, začala s novou datací Velikonoc a změnila průběh liturgie. Keltská církev a východní ortodoxní větev se odmítla Římu podřídit, ale irská církev mezi devátým a jedenáctým stoletím novým myšlenkám postupně podlehla. Východní ortodoxní křesťanství si ovšem i nadále uchovalo nezávislost. Keltská církev v Irsku ve Fidelmině době tento rozpor velice silně pociťovala.

Jedno z témat, které v sedmém století keltskou církev a Řím spojovalo, byl celibát, a také fakt, že nebyl jednomyslně přijímán. Ačkoliv v obou větvích víry se vždy našli asketové, kteří se fyzické lásky vzdali na důkaz své oddanosti Bohu, teprve na nikajském koncilu v roce 325 bylo vyhlášeno, že sňatky duchovních osob nejsou doporučovány – ovšem také nebyly zapovězené. Myšlenka celibátu v římské církvi vzešla ze zvyku vyznávaného pohanskými kněžkami bohyně Vesty a kněžkami Diany. V pátém století v Římě zakázali duchovním hodnostářům od pozice opata a biskupa léhat s manželkami a krátce poté i se ženit. I řadoví duchovní byli odrazováni od sňatků, ale nešlo o přímý zákaz. A teprve v době papeže Lea IX. (1049–1054) došlo k mnoha reformám a mezi nimi i k vážnému pokusu přimět všechny kněží západní církve k celibátu. Ve východním ortodoxním křesťanství si kněží pod úrovní opata a biskupa uchovali právo se ženit dodnes.

Odsuzování „tělesného hříchu“ zůstalo zastáncům keltské církve cizí ještě dlouho poté, co se přístup Říma k této otázce stal dogmatem. Ve Fidelmině světě spolu obě pohlaví žila bok po boku v klášterech a církevních společenstvích, která se označovala termínem *conhospitae* neboli dvojí domy, a muži a ženy tam vychovávali své děti ve službě Kristu.

Klášteř svatě Brigid v Kildare, ze kterého pocházela Fidelma, byl v její době právě takovým místem, kde žili společně řeholníci a řeholnice. Když Brigid v Kildare (od sousloví Cill-Dara, dubový kostel) opatství zakládala, přizvala biskupa jménem Conlaed, aby se k ní připojil. Její první životopis pocházející z roku 650, tedy z Fidelminy doby, sepsal mnich z Kildare Cogitosus a z jeho slov jasně plyne, že šlo o smíšené společenství.

Jako doklad rovnoprávného postavení žen nám může posloužit i fakt, že v oné době zastávaly v keltské církvi i ženy postavení

duchovních. Samotná Brigid byla Patrikovým synovcem Melem vysvěcena na biskupku a její případ nebyl ojedinělý. Z Říma dokonce v šestém století přišla protestní nota ohrazující se proti tomu, že v keltské církvi je ženám dovoleno, aby vedly bohoslužbu.

Abych čtenářům usnadnil orientaci ve Fidelmině Irsku sedmého století, kdy se geopolitické uspořádání země značně lišilo od dneška, přikládám i zjednodušenou mapku ostrova, a navíc také seznam hlavních protagonistů knihy, který snad náš příběh zpřehlední.

Z pochopitelných důvodů se nerad dopouštím anachronismů v používání místních jmen, ačkoliv v několika případech jsem učinil ústupky, kupříkladu u jména Tara namísto *Teamhair*, Cashel místo *Caiseal Muman* a Armagh namísto *Ard Macha*. Držím se ale použití jména Muman oproti dnešnímu Munster, které vzniklo až v devátém století, kdy se severský výraz *stadr* (místo) připojil k irskému slovu Muman a nakonec se celé spojení poangličtilo. Stejně tak se držím původní formy Laigin oproti pozdější podobě Leinster, vzniklé analogicky ze spojení Laigin-*stadr*.

Když jsme nyní tedy vybaveni těmito vědomostmi o historickém pozadí příběhů, můžeme směle vstoupit do Fidelmina světa. Události zachycené v této knize se odehrávají v září, kterému obyvatelé Irska v sedmém století říkali prostřední měsíc (*Meadhón*) žní (*Fogamar*). Píše se rok 666.

Příběh o spiknutí a vzpouře klanu Uí Fidgente je popsán v knize *Subtle serpent* (Lstivý had).

Čtenáře snad bude zajímat, že dnes z velké katedrály svatého Ailbeho v Imleach Iubhair – „Hranici tisů“ neboli v poangličtělé verzi Emly (v hrabství Tipperary) nezbyvá téměř nic. Jde jen o malou vísku ležící asi patnáct kilometrů západně od krajského města Tipperary (což původně znamenalo „Arova studnice“). Na místě katedrály dnes stojí kostel. Emly bylo považováno za „katedrální město“ až do roku 1587 a i nadále zůstalo hlavní arcidiecézí Munsteru, dokud nebylo později spojeno s cashelskou diecézí. Dnešní katoličtí i protestantští biskupové odvozují svůj titul jak od Emly, tak od Cashelu.

Staré budovy původního opatství byly ve třináctém století nahrazeny novou katedrálou, která ovšem byla zničena ve válce v roce 1607. Na témže místě byl do konce téhož století vystavěn

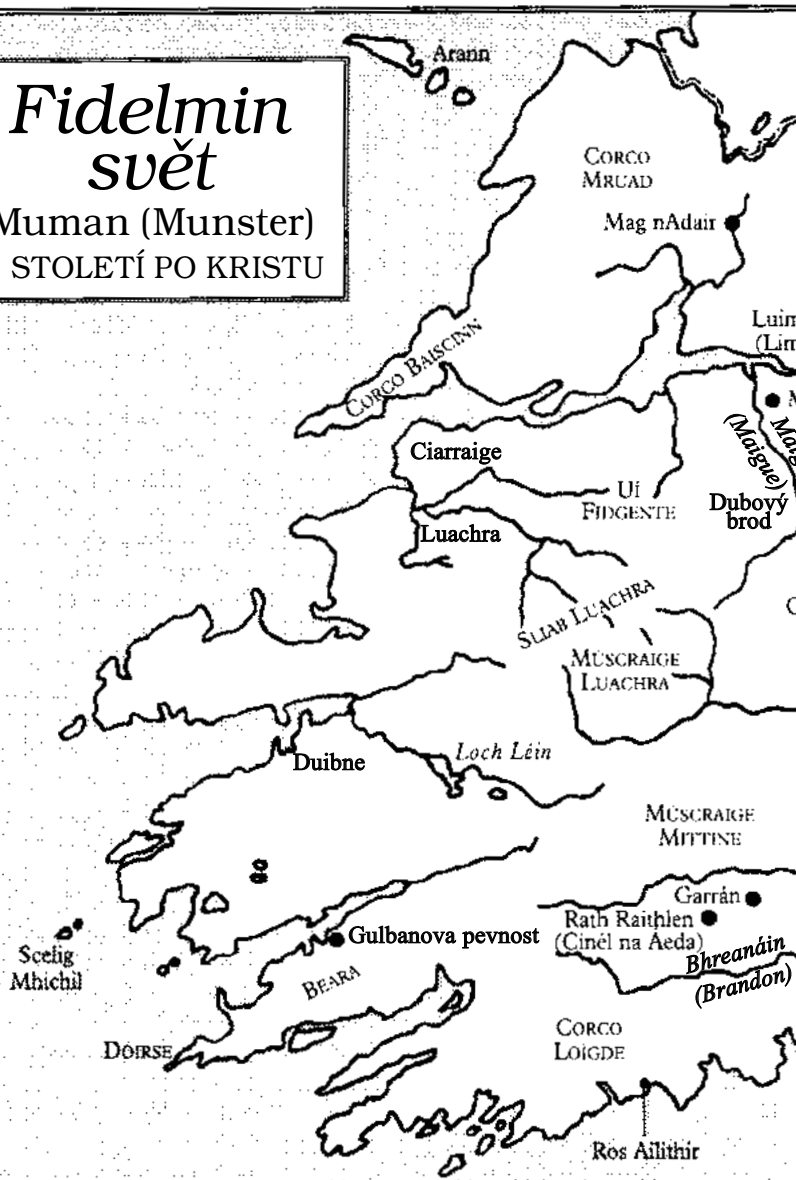
nový kostel a vysvěcen jako anglikánská katedrála, ale zanedlouho se přestal užívat a začal se rozpadat. V roce 1827 byl znovu opraven, ale zhruba čtyřicet let poté jej strhli, když se anglikánská církev v Irsku odloučila od státu. Katolická církev nabídla, že by jej odkoupila, ale to bylo zamítnuto a velká část kamenů ze staré budovy byla odvezena a použita na stavbu nového anglikánského kostela v Monardu. Moderní katolický chrám byl vybudován v roce 1882 a stojí za návštěvu už jen kvůli krásným vitrážovým oknům, z nichž jedno připomíná i slavného krále a biskupa z Cashelu Cormaca Mac Cuileanána (836–908), básníka, spisovatele a lexikografa. Na nádvoří chrámu uprostřed stále roste tis a vedle něho je Studnice svatého Ailbeho a pozůstatky prastarého omšelého kamenného kříže, který podle legendy stojí na místě světcova hrobu. Dvanáctého září na to místo každoročně přicházejí poutníci, kteří jsou věrni památce patrona eóghanachtského království, navštěvují Ailbeho studnu a žádají o jeho přímluvu.

V Emly je celých pět starobylých posvátných studnic, ačkoliv jedna z nich, Tobair Peadair (Petrova studna) je nyní z bezpečnostních důvodů zakryta. Právě z tohoto místa prý vede podzemní tunel až k vrchu Knockcarron (vrchu kamenné mohyly).

Fidelmin svět

Muman (Munster)
7. STOLETÍ PO KRISTU

Sestra Fidelma z Cashelu, *dálaigh* neboli advokátka
soudního dvora v Irsku sedmého století

Bratr Eadulf ze Seaxmund's Ham, saský mnich ze země
Jižního lidu

V Cashelu

Colgú z Cashelu, král Mumanu a Fidelmin bratr

Donndubháin, *tánaiste* neboli králův nástupce

Donennach mac Oengus, vládce lidu Uí Fidgente

Gionga, velitel Donennachových tělesných stráží

Conchobhar, astrolog a lékárník

Capa, kapitán Colgúových tělesných stráží

Brehon Rumann z Fearnay

Brehon Dathal z Cashelu

Brehon Fachtna z Uí Fidgente

Oslóir, podkoní

Della, Fidelmina přítelkyně

Ve Studnici nad Arou

Aona, krčmář

Adag, jeho vnuk

V Imleachu

Ségdae, opat a biskup z Imleachu, Ailbeův comarb

Bratr Mochta, strážce posvátného relikviáře

Bratr Madagan, *rechtaire* neboli klášterní správce

Bratr Tomar, podkoní

Sestra Scothnat, služebná z ubytovny pro hosty

Finguine mac Cathal, vládce Cnoc Áine

Bratr Daig

Bratr Bardán, lékárník

Nion, *bó-aire* (vládce malého klanu) a kovář

Suibne, jeho pomocník

Cred, krčmářka

Samradán, kupec návštěvou z Cashelu

Solam, *dálaigh* lidu Uí Fidgente

Vysoký řeholník zahalený v hábitu s kápí spěchal ztemnělou chodbou. Podešve jeho sandálů pleskaly hlasitě o žulové dláždění, až bylo s podivem, že ten ostrý zvuk neprobudí celé opatství ze sna. Muž před sebou držel krátkou silnou lojovou svíci, jejíž plamen v průvanu na chodbě poplašeně tančil a mihotal se, ale poskytoval svému nositeli právě tak dost chabého světla, aby viděl na cestu. Zář svíčky osvětlovala mnichovy vyzábělé rysy a poskakující stíny jeho tvář zdánlivě znetvořily, až působila jako výjev ze samotných hlubin pekla a ničím nepřipomínala obličej služebníka Božího.

Temná postava se zastavila před mohutnými dřevěnými dveřmi a na okamžik zaváhala. Nakonec neznámý sevřel volnou ruku do pěsti, dvakrát na dveře zabušil a pak, aniž čekal na odpověď, otočil kulatou kovovou západkou na dveřích a vešel.

Uvnitř místnosti panovala tma, opatství totiž ještě stále halil příkrov noci. Muž se na prahu znovu zarazil a pozvedl svíci do výše před sebou, aby si dovnitř posvítit. V rohu stálo malé lůžko a na něm se pod přikrývkou rýsovala čísi postava. Podle pravidelného hlubokého oddechování nově příchozí poznal, že jeho bušení na dveře a následný vstup do komnaty jejího jediného obyvatele neprobudilo.

Mnich přešel k posteli a odložil svíci na vedle stojící noční stolek. Potom se ke spící postavě naklonil, položil jí ruku na rameno a poněkud hrubě s ní zatřásl.

„Otče opate!“ zavolal s naléhavostí a hlas se mu potlačovaným rozrušením málem lámal. „Otče opate! Vzbuď se!“

Spící muž zasténal, chvíli se převaloval a nakonec se začal neochotně probírat, několikrát rychle zamrkal a snažil se ve tmě zaostřit.

„Co...? Kdo...?“ Ležící postava se otočila do místnosti a zadívala se na vysokého muže nad sebou. Ten si v tu chvíli odhodil z hlavy kápi, aby mu bylo vidět do obličeje, a vyrušenému spáčí se při tom pohledu ve tváři připomínající dravého ptáka objevila nespokojenost. „Bratře Madagane, jsi to ty?“ Pak se na lůžku pokusil posadit a očima zalétl k nočnímu nebi za oknem. „Co se děje? Zaspal jsem snad?“

Vysoký mnich zavrtěl rychle hlavou a ve světle svíce bylo vidět, že se tváří znepokojeně a ponuře.

„Ne, otče opate. Zbývá ještě hodina, nežli začnou zvoněním svolávat na laudy.“

Laudy zahajovaly každý den, konaly se v první hodině po procitnutí, kdy se bratři v Imleašském opatství shromažďovali, aby zpívali děkovné žalmy, jimiž začínaly pobožnosti.

Ségdae, opat a biskup z Imleachu, comarb neboli nástupce svatého Ailbeho, se opřel lokty o polštář a stále se nepřestával mračit.

„Co se tedy děje, že ses rozhodl mne vzbudit ještě předtím, nežli nadešel čas?“ ptal se mírně dotčeným hlasem.

Bratr Madagan sklonil hlavu, když zaslechl v opatově hlase nevyřčenou výtku.

„Otče opate, uvědomuješ si, co je dnes za den?“

Ségdae se na bratra Madagana upřeně zadíval a popuzenost v jeho tváři vystřídal zmatený výraz.

„A tos mě probudil jen proto, abys mi mohl položit tuto otázku? Dnes je svátek zakladatele našeho kláštera, blahoslaveného Ailbeho.“

„Odpusť mi, otče opate. Ale jak víš, v tento den ihned po ranních modlitbách odnášíme svatý relikviář blahoslaveného Ailbeho z naší kaple k jeho hrobu na klášterním pozemku, kde mu požeňnáš, a pak společně vzdáváme díky za jeho život a dílo, jímž obrátil tento kout světa na víru.“

Opatu Ségdaeovi očividně docházela trpělivost. „Promluv už konečně k věci, bratře Madagane – nebo jsi mne skutečně vzbudil jen proto, abys mi sdělil, co už dávno dobře vím?“

„*Bona cum venia*, s tvým svolením ti vše vysvětlím.“

„Ať už to je!“ osopil se na něho opat. „A doufám, že to vysvětlení bude stát za to.“

„Jakožto správce zdejšího opatství jsem právě byl na obchůzce, abych se přesvědčil, že je všude vše v pořádku. Před

malou chvílí jsem zamířil i do kostela.“ Mnich se odmlčel, aby svým slovům dodal náležitý dramatický efekt. „Otče opate, z výklenku, kde jej vždy přechováváme, zmizel relikviář blahoslaveného Ailbeho!“

Opat Ségdae byl v tu ránu úplně vzhůru a vyhoupl se jediným rychlým pohybem z postele.

„Že zmizel? Co to povídáš?“

„Relikviář tam není. Je pryč.“

„Ale když jsme se shromáždili na nešporách, ještě tam byl. Všichni jsme ho viděli.“

„Ano, to je pravda. Nyní ale z kaple zmizel.“

„Nechal sis zavolat bratra Mochtu?“

Bratr Madagan stáhl soustředěně obočí, jako by té otázce nerozuměl. „Bratra Mochtu?“

„Je to opatrovník a strážce posvátného relikviáře blahoslaveného Ailbeho, za ním ses měl vypravit ze všeho nejdříve,“ pronesl Ségdae s důrazem a znovu se začínal tvářit podrážděně. „Tak jdi už... ne, počkej! Půjdu s tebou.“

Otočil se, vklouzl do sandálů a z kolíku na stěně sňal vlněné roucho. „Vezmi tu svíci a jdi přede mnou do komnaty bratra Mochty.“

Bratr Madagan zvedl lojovici a vykročil zpět na chodbu, rozrušený opat ho těsně následoval.

Venku mezitím zesílil vítr, šepotal a úpěl kolem kopce, na němž klášter stál. Jeden chladný závan vzduchu si našel cestu až do temné chodby opatství a Ségdae na kůži téměř ucítil i déšť, který s sebou vítr přinášel. Jakýmsi šestým smyslem vytržebným zkušeností opat poznal, že vítr vane od jihu a nese s sebou těžká mračna, která předchozího večera ležela nad pohořím Ballyhoura. Do rozednění se jistě rozprší, o tom opat vůbec nepochyboval.

„Co se s relikviářem jen mohlo stát?“ protnul v tu chvíli jeho myšlenky hlas bratra Madagana, když spěchali chodbou – znělo to téměř jako zoufalé zakvílení. „Myslíš, že se do kláštera snad vloupal nějaký zloděj a ukradl jej?“

„*Quod avertat Deus!*“ zvolal opat Ségdae a rychle poklekl na jedno koleno. „Stále ještě můžeme doufat, že bratr Mochta si dnes jen přivstal a relikviář si odnesl, aby se připravil na nadcházející slavnost.“

Už když ta slova říkal, si opat sám uvědomil, že taková naděje

je planá, všichni přece věděli, jaký má slavnost k uctění památky blahoslaveného Ailbeho průběh. Relikviář vždy zůstal v kostele, nežli skončily laudy, teprve pak jej jeho strážce vyňal z výklenku a vydal se s ním na místo konání oslavy. Za ním vykročili všichni příslušníci opatství v procesí a společně došli nejprve k posvátné studni na klášterním nádvoří, kde opat načerpal ze studnice čerstvou vodu a tou relikviář znovu vysvětil, stejně jako jí před více než sto lety sám Ailbe posvětil svůj nový klášter. Poté relikviář spolu s pohárem svěcené vody ze studně odnesli ke kamennému kříži, který stál na místě posledního odpočinku zakladatele jejich opatství, a tam se konala pamětní bohoslužba. Obvyklý průběh tohoto význačného dne přece znali všichni členové jejich společenství nazpaměť, proč by tedy strážce pokladu odnesl relikviář z kostela už v takovou časnou hodinu?

Opat spolu se svým ustaraným správcem zastavili před jedněmi dveřmi a bratr Madagan zvedl ruku a hotovil se klepat. Opat Ségdae prudce vydechl, netrpělivě ho odstrčil stranou a dveře otevřel.

„Bratře Mochto!“ zvolal a vešel do nevelkého pokojíku. Vzápětí se zarazil a oči se mu rozšířily. Na několik okamžiků se ani nepohnul a bratr Madagan se mu marně snažil nahlédnout přes rameno do tmy uvnitř, aby viděl, co opatovi vzalo řeč. Nakonec Ségdae promluvil, ale hovořil podivně tichým hlasem: „Podrž tu svíci výš, bratře Madagane.“

Vysoký správce mu vyhověl a zvedl lojovici co nejvýš nad Ségdaeovo rameno.

Pableskující světlo ozářilo vnitřek malé klášterní cely. Panoval tam nesmírný nepořádek. Na zemi se válely poházené kusy ošacení. Slamník z malého dřevěného lůžka se svezl na stranu a téměř ležel na podlaze. Opodál stála na zemi v dřevěném svícnu i ohořelá krátká svíčka v loužičce vlastního tuku. Tu a tam se povalovaly toaletní potřeby.

„Co to má znamenat, otče opate?“ zeptal se bratr Madagan vyděšeným šepotem.

Opat Ségdae neodpověděl. Když zabloudil pohledem ke slamníku, soustředěně přimhouřil oči: byla na něm jasně patrná temná skvrna. Otočil se, vzal bratru Madaganovi z ruky svíčku, vykročil k lůžku a jal se skvrnu zblízka prohlížet. Pak k ní opatrně natáhl ruku a dotkl se jí prstem. Byla stále vlhká. Přiblížil si prst k očím a ve slabém světle se na něj upřeně zadíval.

„*Deus misereatur...*“ zašeptal. „To je krev.“

Bratr Madagan se ani nepokoušel zakrýt, že mu při těch slovech celým tělem projela zimnice.

Opat Ségdae stál několik chvil jako přimražený. Trvalo dlouho, nežli se konečně přinutil k pohybu.

„Bratr Mochta zde není,“ prohlásil poněkud zbytečně. „Jdi, bratře Madagane, a zburcuj celý klášter. Musíme okamžitě zahájit pátrání. Na jeho slavníku je krev, jeho cela je vzhůru nohama a posvátný relikviář blahoslaveného Ailbeho zmizel. Jdi a zazvoň na poplach – této noci si do kláštera našlo cestu zlo!“

Řeholnice se zastavila na posledním schodě a pak už vystoupila na chodníček vedoucí podél vnitřní strany cimbuří obkružujícího pevnost a zadívala se nesouhlasně do jitrního nebe. Její mladá líbezná tvář rámovaná neposlušnými prameny rusých vlasů, které se jí vlnily přes čelo, byla stažená do nespokojeného výrazu, a při pohledu na nadcházející počasí pro ten den se jí v jasných očích zrcadlila ponuře šedá obloha. Pak sotva znatelně pokrčila rameny a vykročila po chodníku při vnitřním obvodu tvrze, která sloužila jako palác králů Mumanu, největšího a nejjihozápadnějšího království ze všech království Irska.

Cashel se téměř výhrůžně tyčil asi dvě stě stop na velké vápencové skále, která vévodila okolním pláním. Jediný přístup k hradu vedl po příkré cestě stoupající k jeho zdem z kupeckého městečka, které vyrostlo v jeho stínu. Na skále stála kromě královského paláce ještě celá řada dalších budov. Byl tam vystavěn velký kostel, *cathedra* neboli sídlo cashelského biskupa, což byla vysoká budova s kruhovým půdorysem – většina kostelů té doby měla právě takovou podobu –, a tu spojovala s královským palácem krytá chodba. Dále tam bylo vícero stájí, hospodářských stavení, ubytoven pro hosty a kasáren pro královu stráž, a pak ještě klášterní budova pro řeholníky, kteří pečovali o katedrálu.

Sestra Fidelma se pohybovala s mladistvou hbitostí, která se poněkud přičila volbě jejího životního poslání. Církevní hábit, jenž ji halil, nedokázal zakrýt, že má vysokou a dobře tvarovanou postavu. Pružným krokem došla až k cimbuří, opřela se o ně a jala se znovu pozorovat nebe. Při nenadálém závanu chladného větru od budov dole pocítila, že jí projíždí zamrazení. Bylo zřejmé, že někdy v průběhu noci muselo pršet, protože ve vzduchu byla zřetelně cítit vlhkost a na zastíněných polích

pod palácem viděla stříbrný lesk – časné ranní slunce se tam odrazilo od kapiček vody na listech.

Počasí bylo na tuto roční dobu nezvyklé. Den svatého Matěje, který označoval podzimní rovnodennost a přinášel citelné ochlazení v noci a první ranní mrazíky, ještě nepřišel, ale navzdory tomu panovala posledních pár dní i přes den nepříjemná zima. Oblohu halila silná vrstva šedých mraků, denní světlo nemělo obvyklou sílu a slunci se jen tu a tam podařilo prorazit oblaka osamoceným paprskem. Nebe působilo ustaraným dojmem. Husté mraky visely i nad vrcholky hor na jihozápadě na vzdáleném konci údolí, jímž se jako stužka proplétala od severu k jihu řeka Suir.

Fidela konečně sklopila zrak, rozhlédla se kolem a spatřila nedaleko od sebe stát starého muže. I on byl podle všeho zabrán do studia jitřního nebe. Přívětivě se usmála a vykročila ke starci.

„Bratře Conchobhare! Tváříš se dnes ráno nějak zachmuřeně,“ zvolala Fidela jasným a veselým hlasem – nepatřila k těm, kteří by si nechali zkazit náladu nevlídným počasím.

Starý mnich otočil k Fidelmě protáhlou tvář a posmutněle se ušklíbl.

„Však se není co divit. Dnešní den zrovna neláká k jáсотu.“

„Je chladno, o tom se s tebou, bratře, nemohu přít,“ odvětila. „Ovšem mraky se možná později roztrhají, vane přece silný jihozápadní vítr, i když je dosti studený.“

Stařec jen zavrtěl hlavou, zřejmě se nehodlal nechat jejím přístupem strhnout.

„Já ale nemluvíím o mracích, když říkám, že se dneška obávám.“

„Studoval jsi zase své tabulky pohybu nebeských těles, Conchobhare?“ zajímala se Fidela, neboť jí bylo dobře známo, že bratr Conchobhar není jen cashelským lékařem a apatykářem – jeho lékárna stála ve stínu královské kaple –, ale je též zkušeným astrologem; často trávil dlouhé osamocené hodiny pozorováním noční oblohy a dokázal z pohybu hvězd vyčíst mnohé. Uzdravování a astrologie šly často při výkonu jeho lékařského povolání ruku v ruce.

„Však víš, že své tabulky studuji každý den,“ odpověděl stařec, ale hovořil stále oním pochmurným tónem.

„Ano, pamatuji si tě tak již od útlého dětství,“ přisvědčila Fidela vážným hlasem.

„Však jsem se i tebe kdysi pokoušel naučit umění číst z hvězd,“ povzdychl si bratr Conchobhar. „Mohla z tebe být skvělá vykladačka nebeských znamení.“

Fidelma se pobaveně usklíbala. „O tom, Conchobhare, pochybuji.“

„Věř mi. Vždyť víš, že já sám jsem studoval u Mo Chuaróc mac Neth Sémona, největšího astrologa, který se kdy v Cashelu narodil.“

„Ano, zmiňoval ses o tom nejednou. Ale pověz mi – proč myslíš, že je třeba se dnešního dne obávat?“

„Bojím se, že sem dnes zavítá zlo, Fidelmo z Cashelu.“

Starý pán ji nikdy neoslovoval jako řeholní sestru, vždy jí říkal jménem a přívlastkem, který vypovídal o tom, že je královskou dcerou a sestrou krále.

„Víš o tom zlu něco bližšího, Conchobhare?“ zeptala se Fidelma se vzrůstajícím neklidem. Obecně astrologům příliš sluchu nepopřávala, neboť se domnívala, že výklad hvězd je velice závislý na umu toho kterého člověka, ale nepochybovala, že od nejlepších z jejich řad se lze dozvědět mnohé. Studium oblohy zvané *nemgnacht* bylo prastarým uměním a většina osob, pokud si to mohly dovolit, si nechávala zhotovit tabulku výkladu hvězd v okamžik narození jejich dětí – jakýsi horoskop, kterému se říkalo *nemindithib*.

„Bohužel netuším, odkud zlo přijde. Víš, kde se dnes nalézá měsíc?“

Ve společnosti, jež byla tak úzce svázána s přírodou, by pozici měsíce v tu kterou chvíli neznal jen naprostý nevzdělanec nebo hlupák.

„Měsíce nyní ubývá, Conchobhare. Stojí v domě Kozy.“

„Přesně tak. Měsíc stojí v kvadratuře s Merkurem, je v konjunkci se Saturnem a v sextilu s Jupiterem. A kde stojí slunce?“

„To je přece snadné, to je teď v domě Panny.“

„A stojí v opozici k měsíčnímu severnímu uzlu. Slunce je v kvadratuře s Marsem. A zatímco je Saturn v konjunkci s měsícem v Kozorohu, je také v kvadratuře s Merkurem. A Jupiter je v kvadratuře s Venuší.“

„Ale co to všechno znamená?“ ptala se Fidelma se zaujetím a snažila se porozumět jeho slovům, nakolik jí to jen její chabé znalosti astrologie dovolovaly.

„Znamená to, že dnešek rozhodně nepřinese nic dobrého.“

„Komu ale?“

„Odjel už tvůj bratr Colgú z paláce?“

„Můj bratr?“ zamračila se Fidelma podezřívavě. „Vyrazil odsud ještě před svítáním, aby se podle předchozí dohody u Studnice nad Arou setkal s vládcem lidu Uí Fidgente a doprovodil ho sem na hrad. Vidiš snad, že mému bratru hrozí nějaké nebezpečí?“ zeptala se s náhlou úzkostí v hlase.

„Na to nedokážu odpovědět,“ řekl starý pán a rozhodil bezmocně rukama. „Nejsem si jist. To nebezpečí by se mohlo týkat tvého bratra, ale pokud tomu tak bude a postihne jej něco neblahého, původce toho činu se nakonec sám potáže se zlou. Víc ti k tomu říci nemohu.“

Fidelma si ho podmračeně změřila.

„Buď říkáš příliš mnoho, nebo příliš málo, bratře. Není to právě chvályhodné počínání, když ve druhém vzbudíš obavy, ale neřekneš mu dost, aby měl v ruce nástroj, jak obavy rozptýlit.“

„Ach, Fidelmo, neříká se snad, že mlčící ústa hovoří nejsladší řečí? Je snazší, když nepromluví a nechám hvězdy, aby si šly svou cestou, než abych se pokoušel násilím z nich jejich tajemství vydobýt.“

„Uvrhls mne do úzkých, bratře Conchobhara. Nyní se budu o bratra obávat, nežli se do paláce bezpečně vrátí.“

„Je mi líto, že jsem ti právě přidělal starosti, Fidelmo z Cashelu. Modlím se, abych se ve své předpovědi mýlil.“

„Čas nám na tu otázku odpoví, bratře.“

„Ano, čas vše odhalí,“ přitakal Conchobhar tiše slovy starého přísloví.

Sklonil hlavu namísto rozloučení, pak se otočil a se shrbenými zády začal opatrně sestupovat po schodech z cimbuří, přičemž se cestou opíral o masivní hůl z trnkového dřeva. Fidelma se za ním beze slova dívala a cítila, že se jí nedaří zbavit se obav, které ji před malou chvílí přepadly. Zнала bratra Conchobhara celý svůj život, od chvíle, co před třiceti lety přišla na svět. Věděla, že lékárník tehdy dokonce pomáhal u jejího porodu. Zdálo se jí, že musel žít v cashelském paláci odnepaměti. Sloužil už jejímu otci, králi Failbeovi Flann mac Aedovi, kterého si sama Fidelma ani nepamatovala, neboť zemřel v prvním roce jejího života. Poté pracoval pro její tři bratrance, kteří se od té doby postupně vystřídali na královském trůnu. A nyní sloužil jejímu vlastnímu bratru Colgúovi, který byl zvolen mumanským králem

před necelým rokem. Bratr Conchobhar byl všeobecně považován za jednoho z nejvzdělanějších hvězdoporců, sám dokonce vypracovával mapy hvězdné oblohy a pohybu nebeských těles.

Fidelma toho o starém pánovi věděla dost, aby jí bylo zřejmé, že jeho předpovědi nelze brát na lehkou váhu.

Znovu vzhledla k melancholickému nebi a zlehka se otřásla; pak už se otočila a i ona vykročila ke schodišti vedoucímu dolů z hradeb na jedno z mnoha nádvoří, jež se v rozsáhlém palácovém komplexu na vysoké vápencové skále nalézala. Tu a tam byly mezi budovami malé dvorečky a ještě menší zahrádky, a to všechno chránilo vysoké opevnění obíhající celý hradní areál.

Fidelma zamířila přes kameny dlážděné prostranství k širokému vchodu do královské kaple. Vtom zaslechla halasící děti, které si opodál hrály, a pohlédla tím směrem. Usmála se, když viděla, že pár hochů je tam zaujato hrou zvanou *roth-chless* neboli vrh kolem – používali k tomu účelu zeď kostela. Když s bratrem vyrůstali, byla to Colgúova nejoblíbenější hra, protože věděl, že ve vrhu kolem dokáže Fidelmu pokaždé porazit. Při oné hře záleželo jen na síle paží, hráč měl totiž za úkol vyhodit těžký kruhový disk co nejvýše u nějaké vysoké zdi. Zvítězil ten, při jehož hodu se disk dotkl zdi v nejvyšším bodě. Podle prastaré legendy veliký bojovník Cúchullain vyhodil disk tak vysoko, že ten přelétl přes zeď i střechu budovy za ní.

Děti vzrušeně vyjekly, když se jednomu z nich podařil obzvláště pěkný hod. V tu chvíli kolem procházel nějaký prošedivě štolba, zastavil se u dětí a začal je napomínat.

„Mlčící ústa sladce hovoří,“ řekl káravě a použil přitom téměř tatáž slova jako před chvílí bratr Conchobhar, když hovořil s Fidelmou, a pak hochům pohrozil prstem. Otočil se k odchodu, a když za sebou zahlédl Fidelmu, uctivě ji pozdravil. Té neušlo, že chlapci na starého podkoního zezadu dělají posměšné obličeje, ale předstírala, že si ničeho nevšimla.

„Ach, paní Fidelmo, tihleti mladí,“ povzdychl si muž a oslovil ji přitom jejím královským titulem, jak to v Cashelu dělal každý. „No řekni sama, paní, je tak časně, ale oni tu dělají rámus jako někde na tržišti!“

„Vždyť jsou to jen hrající si děti, Oslóire,“ opáčila vážným hlasem – záleželo jí na tom, aby pokud možno znala jménem všechny osoby, jež sloužily v paláci jejího bratra. „Jeden řecký filosof kdysi prohlásil: ‚Hrajte si, aby z vás mohli vyrůst vážní

lidé.' Nechme je tedy, aby si hráli, dokud jsou mladí. Mají před sebou ještě spoustu let, kdy budou muset být vážní.“

„Ale ticho je přece kýžený stav?“ namítl štolba.

„To nelze jednoznačně tvrdit. Přílišné ticho může být nepříjemné. Lze se přesytit čímkoliv, dokonce i medem.“

Fidelma se usmála na děti vzadu, obrátila se ke schodišti vedoucímu ke kostelní bráně a chystala se na ně vystoupit, když vtom se dveře rozletěly a rychle se z nich vynořil nějaký mladý mnich v hnědém vlněném rouchu z podomácku tkané látky. Měl dobře stavěnou postavu a záplavu kaštanových kudrnatých vlasů, které měl vyholené do *corony spiny*, kruhové tonzury svatého Petra, jakou nosili řeholníci v Římě. V tmavě hnědých očích zasazených do příjemné, ba téměř krásné tváře, mu hořely šibalské ohníčky.

„Eadulfe!“ pozdravila ho Fidelma mile. „Zrovna jsem měla namířeno za tebou.“

Bratr Eadulf z vísky Seaxmund's Ham ležící v království Jižního lidu byl do Cashelu vyslán jako emisar nikoho menšího nežli Theodora, arcibiskupa z Canterbury. Na uvítanou se na Fidelmu přívětivě usmál.

„Čekal jsem, že tě dnes ráno uvidím na mši, Fidelmo.“

Fidelma se pobaveně ušklíbala, což se jinak moc často nestávalo. „Zdá se mi to, nebo ve tvých slovech slyším skrytou výtku?“

„Jistě by se dalo předpokládat, že jedna z povinností řádové sestry je zúčastnit se v den Páně ranních modliteb.“ V irské církvi se den Páně slavil o sobotách.

„Máš úplnou pravdu, a já jsem také hned ráno byla na laudech,“ opáčila Fidelma kousavě. „Bylo to ještě před rozedněním a kdosi se mi zmínil, že tys tou dobou ještě spal.“

Eadulf se mírně začervenal.

Fidelmu ihned zamrzelo, že byla tak uštěpačná, a položila mu konejšivě ruku na rameno.

„Měla jsem tě varovat, že na svátek svatého Ailbeho máme zde v paláci ve zvyku účastnit se ranních chvál, abychom mohli vzdát zvláštní dík za vše, co pro nás za života vykonal. A krom toho můj bratr musel z Cashelu vyrazit ještě před svítáním, měl namířeno ke Studnici nad Arou. Všichni jsme tedy vstávali velice časně.“

Eadulfa její slova zrovna neuspokojila, ale vykročil Fidelmě po boku a společně zamířili přes nádvoří ke vchodu do velké síně.

„A proč že je dnešní den tak významný?“ zeptal se, ačkoliv se stále cítil trochu dotčeně. „Všichni neustále hovoří o svatém Ailbeovi a děkují mu za to i ono, ale já se svobodně přiznávám, že nemám tušení, co za svého života vykonal tak význačného.“

„Nedá se čekat, že cizinec návštěvou v naší zemi bude o něm něco vědět,“ uklidňovala ho Fidelma. „Je to náš patron, svatý ochránce Mumanského království. V tento den se také před naším lidem vyhlašuje Ailbeho zákon.“

„Ach tak,“ pokýval Eadulf hlavou. „Pak se tedy není co divit, že tento den slavíte jako svátek. Stále ale nevím, proč na něho pohlížíte jako na ochránitele Mumanu – a co je to ten Ailbeho zákon?“

Bok po boku kráčeli přijímací komnatou a pak vešli do velké síně v paláci, která byla v tuto ranní hodinu téměř liduprázdná. Jen tu a tam se činil nějaký tichý sloužící – jeden zakládal oheň ve velikém krbu, další uklízel – koštětem z větviček zametal kamenné dláždění v sále.

„Ailbe pocházel z Mumanu, narodil se na severozápadě našeho království v domě Crónána, náčelníka kraje Cliach.“

„Pocházel tedy z rodiny vládce?“

„Ne. Byl synem služebné onoho vládce, která otěhotněla a pak zemřela při porodu. O jeho otci se vedou spory. Crónán se ale prý tak rozezličil, že jej to novorozeně připravilo o oblíbenou služebnou, že se je chystal zardousit. Podle legendy dítě nakonec z Cliachu odnesli a odložili je v divočině, aby tam samo zemřelo, ale našla ho stará vlčice, která se o ně postarala.“

„Ach, takových báchorek už jsem slyšel spousty,“ ušklíbl se Eadulf posměšně.

„Nu ano, máš pravdu. S jistotou víme jen tolik, že když Ailbe dospěl, odcestoval do ciziny, kde přestoupil na novou víru šířící se z Říma a nechal se pokřtít. Římský biskup mu pak daroval překrásný stříbrný krucifix jako znamení jeho úřadu a vyslal jej zpět do Irska, aby se stal zdejším biskupem všech křesťanů. A to bylo ještě předtím, nežli na naše břehy poprvé vstoupil blahoslavený Patrik. Jeden z mých předků, Oenghus mac Nad Froíich, první křesťanský král mumanský, byl přiveden k nové víře právě Ailbem. A jak Ailbe, tak Patrik se pak zúčastnili králova křtu, k němuž došlo přímo zde na cashelské skále. Král Oenghus poté vyhlásil, že Cashel se stane biskupským sídlem Mumanu, mimo

to, že bude i nadále hlavním městem království, a Ailbe že bude prvním duchovním pastýřem svých oveček v naší zemi.“

Usadili se u okna ve velké síni, z něhož byl výhled na západní cíp městečka pod nimi a za ním na planiny zakončené pohořím rýsujícím se na obzoru jihozápadně od Cashelu. Eadulf se protáhl a snažil se potlačit zívnutí, které se o něho pokoušelo, aby se Fidelmy snad nedotkl. Naštěstí si ale ničeho nevšimla, protože se právě dívala na třpytící se les ve vzdáleném údolí. A v myšlenkách se stále nedokázala tak docela zbavit vzpomínky na slova bratra Conchobhara a jeho ponurou předpověď. Znovu zauvažovala, zda se hrozící nebezpečí skutečně týká jejího bratra Colgúa. Nebylo žádným tajemstvím, že se z Cashelu vydal ke Studnici nad Arou, což byla osada na řece Aře, kde se měl setkat s vládcem lidu Uí Fidgente. Onen klan byl úhlavním nepřítelem Cashelu a bojoval proti jejímu rodu, kam až jí paměť sahala. Je pravda, že Colgú se na cestu vydal v doprovodu své osobní stráže, ale ani tak se nedalo zcela vyloučit, že se mu může něco zlého přihodit. V tu chvíli si uvědomila, že se jí Eadulf na cosi ptá.

„Ale proč se mu tedy říká Ailbe z Imleachu a ne Ailbe z Cashelu? A co to vlastně je ten Ailbeho zákon?“

Eadulf se o vše týkající se Mumanského království vždy dychtivě zajímal.

Fidelma se vrátila pohledem k němu a omluvně se usmála, bylo totiž očividné, že byla dosud myšlenkami jinde.

„Králové z Cashelu rozhodli, že jedinou církevní autoritou v naší zemi bude Ailbe a sídlem víry se stane jeho nové biskupství. Ale klášter Armagh ležící v království Ulaidhu v zemi severních Uí Néillů si v poslední době začal dělat nároky na titul primaství celého Irska. My zde v Mumanu ovšem neustále tvrdíme, že hlavním sídlem víry je Imleach. I proto je pro nás Ailbe tak důležitou postavou.“

„Vždyť jsi ale před chvílí říkala, že biskupství bylo zde v Cashelu,“ připomněl jí Eadulf a tvářil se zmateně.

„Vypráví se, že když Ailbe začal stárnout, jednou se mu zjevil anděl a vyzval jej, aby ho následoval do Imleach Iubhair, což je ves ležící nedaleko odsud, a tam že mu ukáže místo nového počátku. To měl být symbol, neboť Imleach kdysi býval hlavním městem Mumanu, nežli si král Corc ještě v pohanských dobách

zvolil za své nové sídlo právě Cashel. Imleach své jméno odvozuje od posvátného tisu, který se stal i znakem našeho království.“

Eadulf si pohoršeně pomlaskl, aby dal najevo nesouhlas s pohanskou symbolikou. Sám na křesťanství přestoupil až v dospělosti a jako mnoho nově obrácených přívrženců Krista se stal velice zapáleným bojovníkem za novou víru.

„Ailbe odešel z Cashelu, usadil se v Imleachu a vybudoval tam veliký klášter,“ pokračovala Fidelma. „Na tom místě byla od pradávna posvátná studna, kterou Ailbe vysvětil, aby mohla sloužit našemu Bohu. Dokonce posvětil i onen starý tis. Když v Imleachu Ailbe opatství založil, v krátké době tam vznikla vzkvétající křesťanská komunita. Nedlouho poté světec své boží dílo dokončil a odešel ke svému Stvořiteli. Jeho relikviář stále přechovávají v Imleachu, kde je Ailbe pohřben. A jedna legenda praví...“

Fidelma se zarazila, usmála se a pokrčila omluvně rameny. Kdyby k sobě měla být docela upřímná, musela by si přiznat, že mu to celé vypráví hlavně proto, aby zaplašila obavy, které se jí zmocňují při pomýšlení na bratra a jeho bezpečí při výpravě ke Studnici nad Arou.

„Pokračuj,“ vyzval ji Eadulf, který velice rád naslouchal vyprávění o legendách jejího lidu – Fidelma mu pokaždé dokázala před okouzleným vnitřním zrakem vyčarovat obrazy prastarých bohů a hrdinů, o nichž hovořila.

Fidelma očima znovu zalétla do údolí směrem k cestě, která překonávala velikou řeku Suir a pak pokračovala dál, až nakonec dorazila ke Studnici nad Arou. Na cestě ale neviděla žádné známky pohybu. Obrátila tedy pozornost znovu k Eadulfovi.

„Samozřejmě tomu nelze přikládat žádnou váhu, ale mnozí ze zdejších lidí skálopevně věří, že kdyby snad Ailbeho relikviář někdo zcizil, naši zem už by pak nedokázalo nic ochránit a vlády by se zmocnili naši nepřátelé. Ve starých legendách byl po Ailbeovi pojmenován veliký pes, který střežil hranice našeho království. A někdo naopak tvrdí, že svatý Ailbe se jmenoval po onom psu z našich mýtů proto, aby k němu zdejší lidé vzhlíželi jako ke ztělesnění ochránce mumanských hranic. Kdyby jeho relikviář z Imleachu zmizel, pak by i rod Eóghanachtů padl a navždy zmizel z Cashelu; Mumanské království by se ocitlo v tenatech nepokojů a sváru a ze země by zmizel mír.“

Na Eadulfa ta legenda silně zapůsobila.

„Netušil jsem, že tvoji lidé přikládají těm starým bájím stále takovou váhu,“ prohlásil a překvapeně zavrtěl hlavou.

Fidelma se zatrpkle ušklíbla.

„Já samozřejmě takové pověry nijak nepodporuji. Je ale pravda, že místní lidé jim beze zbytku věří, a já sama bych se o jejich pravdivosti nerada přesvědčovala.“

Znovu se zadívala z okna, a tentokrát na hranici lesa v dálce zahlédla jakýsi pohyb. Soustředěně přimhouřila oči a vzápětí se jí ve tváři rozlil úlevný úsměv.

„Podívej, Eadulfe! Tam jede Colgú a spolu s ním vládce lidu Uí Fidgente!“

Eadulf se otočil k oknu a zaostřil pohled k širokému pásu zelených pečlivě obdělávaných políček, který se táhl mezi okrajem městečka a řekou asi čtyři míle vzdálenou. Zhruba uprostřed rostl menší lesík a z něho uviděl právě v tu chvíli vyjíždět procesí jezdců. Rychle střelil očima po Fidelmě a v duchu se obdivoval jejímu bystrému zraku, sám totiž byl sotva schopen rozpoznat cokoliv jiného, než že jsou to lidé na koních. Rozhodně by nebyl s to tvrdit, že v sedle poznává Fidelmina bratra.

V tichosti několik okamžiků pozorovali, jak se k nim zástup jezdců blíží po cestě vedoucí k městu ležícímu pod hradbami cashelského paláce. Nyní už Eadulf začínal rozeznávat jásavě barevné praporece mumanského krále a jeho doprovodu, a vedle nich jiné korouhve, jež nepoznával, ale předpokládal, že patří náčelníku Uí Fidgente.

Náhle ho Fidelma popadla za ruku a táhla ho od okna.

„Pojďme se dolů do městečka podívat na jejich příjezd, Eadulfe! Toto je pro Muman velký den.“

Eadulf se mírně pouсмál, když viděl, s jakým náhlým nadšením hovoří, a dovolil jí, aby ho odtáhla za sebou přes velkou síň k východu.

„Přiznávám, že tomu nerozumím. Proč je příjezd vládce Uí Fidgente tak význačnou událostí?“ ptal se a následoval ji ven na palácové nádvoří.

Když se Fidelma ujistila, že jde Eadulf za ní, pustila mu ruku a trochu zpomalila do kroku, který se více hodil k poslání řádové sestry.

„Uí Fidgente jsou jedním z největších klanů v Mumanu, sídlí na západě za řekou Maigne. Jejich náčelníci se často bouří proti

placení dávek Eóghanachtům z Cashelu a dokonce někdy zpochybňují i to, že jsou Eóghanachtové právoplatní mumanští králové. Věc se má totiž tak, že si Uí Fidgente sami osobují nárok na královský trůn v Mumanu a tvrdí, že jim přináleží proto, že jejich rodová linie se odvozuje od našeho společného předka Eóghana Móra.“

Kráčela svižně přes dvůr, prošla kolem kaple a pak zamířila k hlavní bráně z paláce. Vojáci stojící tam na stráži se na ni usmáli a zasalutovali jí. Colgúova sestra byla mezi lidmi oblíbená a ctěná. Eadulf šel s lehkostí vedle ní.

„A zakládá se to jejich tvrzení na pravdě?“

Fidelda se zaškaredila. Na záležitosti týkající se její vznešené rodiny byla Fidelda velice hrdá a Eadulf ze zkušenosti věděl, že se tím nikterak neliší od většiny příslušníků jiných urozených rodin v Irsku. Každá šlechtická rodina zaměstnávala profesionálního genealoga, aby se zajistilo, že všechny generace a příbuzenský vztah jednotlivých členů rodiny budou pečlivě a jasně zaznamenány. Podle brehonského zákona následnictví, jenž určoval, kdo se může ucházet o křeslo vládce, bylo velice důležité vědět, kdo přísluší k jaké generaci a jaký je mezi nimi vztah. Následník trůnu musel být totiž schválen volbou rodinné rady zvané *derbfhine*, která musela sestávat z přesně stanovených členů různých generací příslušné rodiny.

„Náčelník Donennach, který sem dnes dorazí s mým bratrem, o sobě tvrdí, že je dvanáctou generací po meči od Eóghana Móra, na něhož pohlížíme jako na zakladatele našeho královského rodu.“

Eadulf si nepovšiml mírně kousavého tónu, kterým ta slova pronesla, a místo toho v údivu zavrtěl hlavou nad tím, jak přesně znají v irských urozených rodinách status svých příbuzných.

„Tudíž ten Donennach pochází z nějaké vedlejší větve vaší rodiny?“ ujišťoval se.

„Pokud genealogové rodu Uí Fidgente hovoří pravdu,“ opáčila Fidelda s citelným důrazem. „A i kdyby tomu tak bylo, volba krále je přece vždy závislá na rozhodnutí rodové rady *derbfhine*.“

Eadulf si zhluboka povzdychl.

„Tomuto vašemu způsobu volby stále nedokážu tak docela porozumět. V saských královstvích vládá vždy případně nejstaršímu mužskému potomku nejstaršího příslušníka rodiny, aťsi je, jaký chce.“

Fidelma se nesouhlasně zamračila.

„Přesně tak. Aťsi je, jaký chce. A když se ukáže, že nejstarší mužský dědic rodu je vlády nehodný, buď je chabé mysli, nebo se nechává ovlivňovat zlými našeptávači, ostatní rodinní příslušníci ho nechají zavraždit. V naší společnosti si alespoň zvolíme člověka, který se k tomu úřadu hodí nejlépe, ať už je to nejstarší syn, strýc, bratr, bratranec nebo nejmladší syn.“

„Ale když později vyjde najevo, že ani on nevládne dobře,“ ozval se Eadulf poněkud dotčeně, „copak vy ho nenecháte také odpravit?“

„To není třeba,“ pokrčila Fidelma rameny lehce. „*Derbfhine* z jeho rodiny se znovu sejde, zbaví ho úřadu a zvolí na jeho místo někoho vhodnějšího. A podle zákona má bývalý vladař právo odejít, aniž mu kdokoliv ublíží.“

„Ale nepokusí se pak ten svržený vládce vyvolat povstání za pomoci svých stoupenců?“

„Dotyčný zná dobře zákon, stejně jako jeho případní přívrženci. Vědí, že kdyby se o něco takového pokusili, navždy by byli považováni za samozvance.“

„Ale taková už je lidská povaha. Jistě se to stává.“

Fidelma se tvářila nesmírně vážně a mírně sklonila hlavu na souhlas.

„Ano, máš pravdu, stává se to – občas! A právě z toho důvodu je toto usmíření s Uí Fidgente tolik důležité. Jinak se totiž neustále pokoušejí proti Cashelu brojit.“

„Proč tomu tak je?“

„Jako důvod uvádějí přesně to, o čem zde nyní hovoříme. Naše rodina, tedy rodina Colgúa a našeho otce Faílbeho Flanna, odvozuje svůj původ od Conalla Corca, který byl synem Luigthecha, syna Aililla Flann Beca, pravnuka Eóghana Móra, zakladatele našeho rodu.“

„O tom se s tebou nehodlám přít,“ usmál se Eadulf. „Ze všech těch jmen mi jde hlava kolem.“

Fidelma byla trpělivá.

„Rod Uí Fidgente tvrdí, že jejich předkem byl Fiachu Fidgennid, syn Maine Muncháina, což byl další syn Aililla Flann Beca, pravnuka Eóghana Móra. *Pokud* jejich genealogové říkají pravdu, jak už jsem zmiňovala.“ Pak se kysele ušklíbla. „Naši genealogové ovšem tvrdí, že Uí Fidgente si nechali rodokmen záměrně zfalšovat, aby se pak mohli ucházet o královský trůn

v Cashelu. Ale jelikož má dnešek být dnem radosti, nechceme se s nimi o tom přít.“

Eadulf soustředěně svažil obočí.

„Myslím, že ti snad rozumím. Roztržka mezi tvým rodem a rodem Uí Fidgeinte začala kvůli dvěma bratrům – Luigthech byl starší a Maine Muncháin mladší.“

Fidelda se vlídně usmála, ale zavrtěla hlavou.

„Pokud mají jejich genealogové pravdu, Maine Muncháin, praotec lidu Uí Fidgeinte, byl nejstarším synem Aililla Flann Beca. Náš praotec Luigthech byl jeho druhorozeným synem.“

Eadulf rozhodl rukama na znamení zoufalství.

„Jako by nestačilo, že mám zmatek ve všech těch jménech, teď se mi ještě pletou ty generace a následníci... Snažíš se tím tedy říct, že Uí Fidgeinte mají ve skutečnosti na královský trůn větší nárok, protože jsou potomky onoho nejstaršího syna?“

Fideldu už jeho nechápavost začínala popuzovat.

„Myslím si, Eadulfe, že už jsi měl dost času, abys pochopil, jak se to s nástupnickým právem na trůn u nás má. Vždyť je to docela prosté. *Derbfhine* jeho rodiny rozhodla, že Maine Muncháin není hoden, aby se jeho větev stala vládcovským rodem.“

„Máš pravdu, pořád mi to tak docela nejde na rozum,“ připustil Eadulf. „Ze tvých slov tedy plyne, že Uí Fidgeinte odvozují svůj původ od nejstaršího syna, podle zákona prvorozenství, a z toho důvodu se zdráhají uznat právo tvé rodiny na cashelský trůn?“

„Ať už to byl starší syn nebo ne, to vaše prvorozenství nehraje v našem právním systému v těchto případech žádnou roli,“ zdůraznila mu Fidelda. „A nezapomínej, že to všechno se událo před téměř deseti generacemi. Je to už tak dávno, že naši genealogové dokonce tvrdí, že Uí Fidgeinte nemají s Eóghanachty vůbec nic společného, že jejich skuteční předkové byli Dáirinové.“

Eadulf obrátil oči v sloup.

„A kdo mají být ti Dáirinové?“ zaúpěl nešťastně.

„Šlo o prastarý rod, který se před téměř tisícovkou let údajně dělil o královský stolec v Mumanu s Eóghanachty. Na západě dosud žije klan Corco Loígde a jeho příslušníci tvrdí, že jsou potomky právě pradávného lidu Dáirine.“

„Inu, můj nebohý mozek už pro tuto chvíli pojal genealogie a irských jmen víc než dost.“

Fidelda se tiše zasmála, když viděla, jak naoko utrápeně se Eadulf tváří, ovšem oči měla stále vážné.

„Je ale důležité, abys znal alespoň zhruba politiku našeho království, Eadulfe. Jistě si pamatuješ, že loňské zimy se nám podařilo odhalit spiknutí Uí Fidgente, kteří zde plánovali vzpouru, a že můj bratr se musel postavit do čela armády a jel se s nimi utkat v bitvě u Cnoc Áine? Je to sotva devět měsíců.“

„Jistěže si na ty události vzpomínám. Jak bych mohl zapomenout? Cožpak mě samotného tehdy vzbouřenci nezajali? Vládce lidu Uí Fidgente v oné bitvě ale padl, pokud se nemýlím.“

„Je to tak. Nyní se náčelníkem stal jeho bratranec Donennach a jako jednu z prvních věcí, již vykonal poté, co se ujal vlády, bylo vyslání emisarů za mým bratrem s žádostí o vyjednávání. Donennach nyní do Cashelu přijíždí, aby s Colgúem jednal o příměří. Bylo by to poprvé po mnoha staletích, co by mezi Cashelem a Uí Fidgente zavládl mír. Proto je dnešek tak důležitý.“

Mezitím už prošli branou pevnosti, sestoupili po strmé cestě klesající k úpatí cashelské skály a odtamtud zamířili po silnici vedoucí v oblouku až k prvním domkům na předměstí kupeckého městečka v podhradí. To leželo necelou čtvrtinu míle od královského paláce.

Viděli, že tamní obyvatelé už se srocují na ulicích, aby také na vlastní oči viděli příjezd svého krále s vládcem Uí Fidgente a jeho doprovodem. Procesí jezdců už mezitím dorazilo k západní bráně do města a Fidelma s Eadulfem zatím prošli východní branou a přidali se ke skupince osob postávajících po straně rozlehlého náměstí, na němž bylo tržiště.

V čele průvodu jelo sedm bojovníků, za nimi následoval Colgúův korouhevník. Na pleskající standardě z modrého hedvábí byl vyšitý zlatý jelen, královský symbol Eóghanachtů z Cashelu. Po korouhevníkovi jel na svém koni ztepilý mumanský král. Byl to vysoký muž s lesklými rusými vlasy. Eadulf si jako téměř pokaždé při pohledu na něj uvědomil, jak jsou si se sestrou podobní. Na první pohled bylo zřejmé, že Fidelma a Colgú jsou pokrevní příbuzní.

Za ním jel další vlajkonoš. Na korouhvi, kterou třimal vysoko nad sebou, byl mýtický červený kanec v poli z bílého hedvábí. Eadulf usoudil, že to musí být znak vládců Uí Fidgente. Za vlajkonošem následoval v sedle mladík s výraznými rysy ve snědé tváři, a nebyl o nic méně pohledný nežli mumanský král. Ačkoliv někteří na základě rodových tabulek tvrdili, že ti dva mají

společné předky, Eadulfovi při pohledu na ně připadalo, že si vladař Uí Fidgente a král Mumanu nejsou podobní ani v nejmenším.

Po nich následovala skupina několika dalších vojáků, z nichž mnozí měli kolem hrdla řád Zlaté obroučky, symbol vybraných bojovníků, kteří sloužili jako tělesná stráž eóghanachtských králů. V čele bojovníků jel jakýsi mladík, snad jen o pár let mladší než Colgú. Králi se vzdáleně podobal, ačkoliv jeho tvář byla poněkud hrubší nežli Colgúova a měl černé vlasy, čímž připomínal spíše náčelníka Uí Fidgente. Na koni seděl uvolněně, ale z držení jeho těla se zdálo, že je snad poněkud pyšný. I z toho, jak byl oděn, se dalo usuzovat na ješitnou povahu. Na sobě měl dlouhý vlněný plášť obarvený namodro a sepnutý u ramene blyštivou sponou. Byla vyrobená ze stříbra a měla tvar slunečního kotouče s pěti vybíhajícími paprsky, z nichž každý byl na konci ozdoben malým rudým granátem.

Byl to Donndubháin, jak Eadulf dobře věděl, a byl to *tánaiste* neboli následník cashelského krále, a také to byl Colgúův a Fídelmin bratranec.

Nebylo pochyb, že shromáždění obyvatelé z městečka jsou s tou podívanou náramně spokojení, protože když se k nim jezdcí přiblížili, všichni začali nadšeně tleskat a provolávat slávu. Pro většinu z nich představoval pohled na cashelského krále jedoucího ve společnosti vládce lidu Uí Fidgente konec stovkám let, kdy mezi jejich dvěma rody panovaly nekonečné sváry a neustále docházelo ke krveprolití; znamenalo to novou dobu, kdy bude panovat mír a blahobyt pro všechny obyvatele Mumanu.

Colgú se tvářil přívětivě a kynul svým poddaným vlídně rukou, když je míjel, ale Donennach seděl na koni strnule a působil velice nejistým dojmem. Tmavýma očima přejížděl ze strany na stranu, jako by čekal, že každou chvíli uvidí nějaké známky nepřátelství. Jen tu a tam se mu přes tvář mihl rychlý úsměv a ztuhle se uklonil, mírně pokynul hlavou na znamení díků rozjásanému davu.

Jezdci právě přejížděli přes náměstí s tržištěm a mířili k cestě, která vedla vzhůru na vysoký skalní výběžek, na němž se tyčilo mocné sídlo cashelských králů. Dokonce i Donennachovi, vládci lidu Uí Fidgente, se překvapením rozšířily oči, když se zadíval nad sebe a uviděl majestátní královskou pevnost.

Donndubháin pozvedl ruku, aby ostatním jezdcům v zástupu naznačil, že mají svá zvířata otočit a navést na silnici vedoucí k hradu.

Fidelma se protlačila davem až k jeho okraji, aby se mohla s bratrem přivítat, a za ní se mezi lidmi proplétal ustaraně se tvářící Eadulf.

V tu chvíli už ji Colgú zahlédl a ve tváři se mu rozlil uličnický úsměv, který se velice podobal Fidelminu výrazu ve chvílích nejvyššího veselí.

Colgú přitáhl svému koni otěže a nenadále se předklonil, aby se se sestrou pozdravil.

Ten pohyb mu zachránil život.

V tu chvíli se mu zabodl s dutým zaduněním do paže šíp, až král bolestí a překvapením vykřikl. Kdyby byl nezastavil a nesklonil se, šíp by si nepochybně našel cíl v jeho hrudi.

Na okamžik jako by úlekem všechno kolem zkamenělo, nikdo se ani nepohnul. Zdálo se, že ticho trvá nekonečně dlouho, ale ve skutečnosti uplynulo sotva pár vteřin, nežli se ozval další bolestný výkřik. Donennach, vládce lidu Uí Fidgente, se zakymácel v sedle a ze stehna mu trčel druhý šíp. Eadulf s hrůzou sledoval, jak se mladík na koni naklání, až se nakonec svezl ze sedla a udeřil sebou o prašnou zem na cestě.

Když dopadl, jako by ten zvuk přítomné konečně probral z otřesu a všude kolem vypukla naráz vřava a zmatek.

Jeden z válečníků Uí Fidgente tasil meč a s výkřikem: „Vrahové!“ pobídl svého koně kupředu směrem ke skupince budov stojících opodál u náměstí. Několik z jeho mužů ho následovalo, ostatní rychle sesedli a spěchali ke svému pánu a rozestavili se kolem něho z tasenými meči, jako by čekali, že mu někdo bude znovu usilovat o život.

Eadulf viděl, že Colgúův následník Donndubháin se také s mečem v ruce rozjel za vojáky klanu Uí Fidgente.

Fidelma se jako jedna z prvních vzpamatovala z otřesu. Začala horečně uvažovat. Kdosi vystřelil dva šípy, jeden na jejího bratra, druhý na jejich hosta, ale ani jeden z nich jako zázrakem nezpůsobil smrtelné zranění. Onen bojovník Uí Fidgente podle všeho viděl, odkud šípy vylétly, a rozjel se směrem k budovám, které zřejmě ukrývaly lučištníka, jenž se právě pokusil zavraždit cashelského krále a vládce lidu Uí Fidgente. Teď ale na dlouhé úvahy nebyl čas. I Donndubháin se rozjel vrahům v patách.

„Prohlédni Donennacha,“ křikla Fidelma na Eadulfa, který už se mezitím pokoušel protlačit mezi jeho tělesnými strážci, nepřiliš ochotnými ho pustit blíže. Pak se otočila ke svému bratrovi, který ještě stále seděl na koni, vypadal otřeseně a rukou svíral šíp, jenž mu vězel zabodnutý v paži.

„Sesedni, bratře,“ vyzvala ho tiše, „pokud nechceš i nadále sloužit jako živý terč.“

Natáhla k němu ruku a pomohla mu slézt z koně, což s námahou učinil a jen tak tak se mu dařilo neúpět při tom hlasitě bolestí.

„Je Donennach vážně zraněn?“ ptal se a cedil slova mezi sevřenými čelistmi. Rukou si nepřestával tisknout krví promáčenou paži, v níž mu bolestivě tepalo.

„Eadulf jej právě prohlíží. Posad se teď sem na ten kámen, abych ti mohla vytáhnout šíp z rány.“

Colgú ji jen neochotně poslechl. V té chvíli už k nim také doběhli dva z králových vojáků, kteří ho měli střežit, ale jejich tasené meče tam nikterak k užitku nebyly. Lidé se začali kolem svého krále tísnit se směsicí otázek a rad. Fidelma po nich netrpělivě máchla rukou.

„Je tu mezi vámi nějaký lékař?“ zavolala, když si bratrovu paži prohlédla a zjistila, že hlavice šípu vězí velice hluboko. Bála se, že když se šíp pokusí vytáhnout, potrhá mu sval a způsobí ještě další zranění.

Ozvalo se jen mručení davu a všichni přítomní vrtěli hlavou.

Fidelma se váhavě sklonila a dotkla se tyčky šípu. Trvalo by to příliš dlouho, než by někoho poslala nahoru do paláce, aby vyhledal a přivedl starého bratra Conchobhara.

„Fidelmo, zadrž!“ ozvalo se v tu chvíli volání a když vzhledla, uviděla Eadulfa, jak si k ní probíjí cestu davem.

Úlevou hlasitě vydechla, dobře totiž věděla, že Eadulf studoval umění ranhojičství ve slavné lékařské škole v Tuaim Breacain.

„Jak je na tom Donennach?“ ptal se Colgú se sinalou tváří zkroucenou bolestí, jakmile k němu Eadulf došel.

„Pro tuto chvíli bys měl myslet především na sebe, bratře,“ napomenula jej Fidelma.

Colgú se zatvářil nesmírně vážně.

„Dobrý hostitel by se měl nejprve postarat o svého hosta.“

„Ta rána je ošklivá,“ řekl Eadulf, pokýval hlavou a sehnul se ke králi, aby si prohlédl místo, kde se šíp zabodl do paže. „Tedy

myslím Donennachovo zranění, ačkoliv tohle také není žádný povrchový škrábanec. Už jsem poručil, aby zrobili nosítka, na nichž necháme Donennacha odnést do paláce, kde ho budeme moci ošetřit lépe nežli zde v prachu cesty. Ten šíp se náčelníku Uí Fidgente zabodl do nohy ve špatném úhlu, ale i tak měl štěstí... ostatně stejně jako ty.“

„Můžeš mi ten šíp odstranit z rány?“ požádal ho Colgú s naléhavostí v hlase.

Eadulf si královu paži znovu zblízka prohlédl, potom se zachmuřeně pousmál. „Mohu, ale bude to bolet. Byl bych raději, kdybychom s tím počkali, až tě přepravíme zpět do pevnosti.“

„Udělej to tady a teď – ať cashelský lid vidí, že mé zranění není nikterak vážné, a také ať se všichni na vlastní oči přesvědčí, že eóghanachský král dokáže snést bolest.“

Eadulf se obrátil k lidem shluknutým za nimi. „Kdo z vás tu bydlí nejbližší a má v krbu rozdělaný oheň?“

„Hned tady přes ulici je kovárna, bratře Sase,“ odpověděla nějaká stařena a ukázala tím směrem.

„Dej mi malou chvilku, Colgú,“ řekl Eadulf, otočil se a zamířil ke kovárně. Ukázalo se, že i sám kovář je jedním z davu, odešel od své výhně, aby se podíval, co to venku probíhá za srocení. Teď se zvědavostí ve tváři vykročil Eadulfovi po boku. Eadulf vytáhl zpoza opasku nůž a kovář překvapeně sledoval, jak si jej mnich nějakou chvíli nahřívá nad řeravými uhlíky, nežli si to namířil zase zpět ke králi.

Colgú měl čelist pevně zařátou a na čele se mu perčil pot. „Udělej to co nejrychleji, Eadulfe.“

Mladý saský bratr krátce přikývl.

„Přidrž mu tu paži, Fidelmo,“ vyzval ji tiše. Potom se ke králi sklonil, uchopil dřík šípů pevně do ruky, špičkou nože ránu mírně rozevřel a rychle rukou trhl. Colgú hluboce zamručel a ramena mu ochabla, jako by se měl každým okamžikem sesunout k zemi. Neudělal to však. Čelisti svíral tak silně, až bylo slyšet, jak mu o sebe skřípou zuby. Eadulf si vzal čistý kus lněného plátna, které mu kdosi podal, a pevně králi ránu stáhl.

„Do té doby, než dojedeme do paláce, to bude stačit.“ Z hlasu mu zaznívala spokojenost. „Budu ránu muset ošetřit nějakým bylinným výluhem, aby se zabránilo zánětu.“ Pak se k Fidelmě ještě naklonil a důvěrným hlasem dodal: „Hrot šípů našťěstí do těla pronikl hladce a stejně tak je i opustil.“

Fidelma si od něho šíp vzala a podmračeně si ho prohlédla. Pak si ho strčila za provaz, který jí sloužil místo opasku, a otočila se k bratrovi, aby mu pomohla vstát.

V tu chvíli už si k nim probil cestu davem mladý Colgúúv následník, celý uřícený. Nyní už nebyl v sedle. S ustaraným výrazem se zadíval na krále, který teď zase stál a opíral se o svou sestru.

„Jak zlé je to zranění?“

„Dost zlé,“ odpověděl místo Colgúa Eadulf, „ale přežije to.“
Donnubháin pomalu vydechl.

„Mužům náčelníka Donannacha se podařilo ty vrahy dostihnout.“

„S těmi to vyřídíme, jakmile dopravíme mého bratra a vládce lidu Uí Fidgente do královského paláce,“ odpověděla mu Fidelma ostře. „A teď mi s ním pojd' pomoci.“

Eadulf se otočil a podíval se do míst, kde mezitím vyrobili improvizovaná nosítka pro zraněného vládce Uí Fidgente. Ten už na nich ležel, očividně ve velkých bolestech. Eadulf mu stehno nad ránou stáhl škrtidlem. Zběžně nosítka prohlédl a pak vojákům Uí Fidgente, kteří stáli kolem, pokynul, aby svého pána opatrně zvedli a následovali s nosítky skupinku, jež doprovázela Colgúa po cestě stoupající k hradbám paláce.

Sotva stihli udělat prvních pár kroků, ozval se dusot blížících se kopyt a pak jakýsi výkřik.

Vzápětí už uviděli, že se k nim přes náměstí vracejí členové Donnennachovy tělesné stráže. A za jejich koňmi byly vidět dvě ležící postavy, které byly za zápěstí přivázané k provazu upevněnému k hrušce sedla jezdce vepředu; muž je vláčel po zemi za sebou.

Při tom pohledu Fidelma zlobně vykřikla a odvrátila se od svého bratra k nově příchozím, aby je vyplísnila za tak barbarské chování. Nemohla připustit, aby někdo takto zacházel s jinou lidskou bytostí, i kdyby snad šlo o člověka, který se právě pokusil někoho zavraždit. Když před ní ale jezdci zastavili, námitky jí vmžiku zamrzly na rtech. I při zběžném pohledu na jejich zkrvavená těla poznala, že ti dva muži už jsou mrtví.

Válečník jedoucí vepředu, muž s nevýraznou oválnou tváří a mírně zšikmenýma očima, se zhoupl ze sedla na zem a rázně zamířil k nosítkům, na nichž spočíval jeho pán. Krátce mu zasalutoval a bylo vidět, že jeho meč je ještě stále zbrocen krví.

„Můj pane, měl by sis dobře prohlédnout tyto dva muže,“ pro- nesl příkrým hlasem.

„Cožpak nevidíš, že tvého vládce právě neseme do paláce, abychom mu tam ošetřili ránu?“ ozval se v tu chvíli Eadulf roz- zlobeně. „Teď nás s touto záležitostí nezdržuj, nejprve je třeba vykonat naléhavější úkoly.“

„Drž jazyk za zuby, cizince,“ okřikl ho voják povýšeně. „když hovořím se svým vladařem.“

Colgú, který se mezitím zastavil jen malý kousek před nimi, se nyní otočil, podpírán Donndubháinem, a ve tváři se mu spolu s bolestí mísilo i popuzení.

„Nedovoluj si zde na cashelských úbočích vydávat rozkazy, zde vládnú já!“ procedil mezi zařatými zuby.

Bojovník Úí Fidgente při jeho slovech nepohnul ani brvou. S pohledem upřeným do bledé a bolestí stažené tváře svého pána nataženého na nosítkách znovu promluvil:

„Můj pane, jde o velice naléhavou věc.“

Donennach se opřel o loket a mírně se pozvedl, bylo vidět, že trpí podobně jako jeho hostitel.

„Oč jde, Giongo, co mi to potřebuješ tak nutně ukázat?“

Bojovník jménem Gionga pokynul jednomu ze svých mužů, který přesekl provaz, jímž byla těla připoutána k sedlu, a jednu z mrtvol nyní vlácel k nosítkům se svým vladařem.

„To jsou ti psi, kteří na tebe vystřelili, můj pane. Dobře si toho chlapa prohlédni.“

Popadl mrtvého za vlasy a zvedl mu hlavu.

Donennach se ještě více pozvedl. Koutky mu při tom náma- hou ztuhly. „Nepoznávám ho,“ zamručel nakonec.

„To bych také ani nečekal, můj pane,“ odvětil Gionga. „Ale snad budeš znát nákrčník, který má kolem hrdla.“

Donennach zaostřil do těch míst pohled a pak našpulil ústa, jako by chtěl překvapením hvízdnout.

„Colgú, co to má znamenat?“ zeptal se a otočil se ke králi, který se mezitím s Donndubháinovou pomocí vrátil několik kroků zpět, aby si i on tělo prohlédl.

Colgú se na mrtvého zadíval s bolestí v očích, vedle něho se postavila Fidelma s Eadulfem. Nikdo z nich mrtvého nepozná- val, ale všichni věděli, proč se cizí bojovník tváří tak významně a znepokojeně.

Mrtvý měl kolem hrdla nápadný zlatý nákrčník – šlo o řád Zlaté obroučky, který směli nosit jen vybraní bojovníci samotného cashelského krále.

V tu chvíli už se ozval Donennachův rozčilený hlas. „O pohostinnosti máš podle všeho dosti svérázné představy, Colgú z Cashelu. Tvoji tělesní strážci mě postřelili. Pokusili se mne zabít!“

Když vládce lidu Uí Fidgente vyřkl své obvinění, rozhostilo se dlouhé ticho.

Nakonec se tísnivou chvílí rozhodla přerušit Fidelma; kývla hlavou směrem ke svému bratru, který stál opodál a jen s nejvyšším vypětím bojoval s bolestí, jež jej ochromovala.

„Pokud to byli Colgúovi muži, co tě postřelili a pokusili se tě zabít, Donennachu, pak ti také jistě neuniklo, že se pokusili ze světa sprovodit i cashelského krále.“

Donennachovy pronikavé temné oči se na ni zpytavě zahleděly.

Místo svého pána ale nakonec nevyslovenou otázku vyřkl jeho bojovník Gionga.

„Kdo jsi, ženo, že si dovoluješ promluvit v přítomnosti vládců?“ Hovořil stále stejně povýšeně.

Tentokrát odpověděl Colgú, tichým hlasem staženým bolestí. „Toto je má sestra, Fidelma z Cashelu, která k vám mluví, a má k tomu větší právo nežli kdokoliv z přítomných, neboť to není jen řádová sestra, ale také *dálaigh* našeho soudního dvora. Za studii dosáhla až hodnosti *anruth*.“

Gionga po jeho slovech viditelně vykulil oči, dobře totiž věděl, že nad titulem *anruth* už stojí jediná hodnost, které lze na světských či církevních školách v Irsku dosáhnout, a sice titul *ollamh*.

Na Donennacha ale královo prohlášení alespoň zdánlivě tak veliký dojem neudělalo. Místo toho mírně přimhouřil oči.

„Ach tak! Ty jsi tedy Fidelma z Cashelu? Sestra Fidelma? Vyprávění o tobě kolují po celé zemi lidu Uí Fidgente.“

Fidelma jeho upřený pohled opětovala s ponurým úsměvem. „Ano, zemi Uí Fidgente jsem navštívila – jednou. Byla jsem tam pozvána... za účelem otravy.“

Dále se o té věci nešířila, věděla totiž, že Donennachovi jsou podrobnosti onoho případu dobře známy.

„Moje sestra má pravdu,“ vložil se jim do řeči Colgú, aby hovor stočil původním směrem. „Jakákoliv tvrzení, že za tím podlým činem stojím já, jsou zcela pochybená!“

Eadulf došel k závěru, že by se měl znovu ozvat, neboť se o oba zraněné pochopitelně strachoval.

„Teď není ta pravá chvíle tuto záležitost rozebírat. Musíme vám oběma ránu náležitě ošetřit, abychom zabránili propuknutí zánětu. Odložme tento hovor na příhodnější okamžik.“

Colgú se hryzl do rtu, aby přemohl bolestivý záškub v paži. „Můžeme se na tom shodnout, Donennachu?“ zeptal se mladého vládce.

„Ujednáno.“

„Já se toho případu okamžitě ujmu, bratře,“ ozvala se v tu chvíli Fidelma pevným hlasem, „zatímce se o vás Eadulf postará.“

Gionga udělal rázný krok kupředu a ve tváři se mu zračila popuzenost, ale nežli stačil promluvit, Donennach pozvedl ruku, aby ho zarazil.

„Smíš zůstat se sestrou Fidelmou, Giongo,“ promluvil k němu tiše, „a být jí při vyšetřování ku pomoci.“

Na slovo ‚pomoci‘ dal zvláštní důraz. Gionga sklonil hlavu a zase o krok ustoupil.

Muži třímající nosítka vládce Uí Fidgente opět zvedli a vykročili za Colgúem, podpíraným Donndubháinem, do strmého kopce po cestě vedoucí ke královskému paláci. Eadulf poskakoval Colgúovi po druhém boku s tváří plnou obav.

Fidelma na okamžik stanula s rukama klidně založenými na prsou. V očích ale jako by jí pableskovaly ohníčky a každý, kdo ji jen trochu znal, věděl, že je to jistou předzvěstí nebezpečného rozpoložení. Navenek se však zdála zcela klidná.

„Nuže, Giongo?“ oslovila ho tiše.

Gionga si nejistě přešlápl z nohy na nohu a bylo zřejmé, že se v její přítomnosti cítí nespůj. „Co má být?“ zeptal se nakopec vzpurně.

„Necháme těla těch dvou mužů odnést k našemu mastičkáři v paláci? Tam je budeme moci lépe a podrobněji prohlédnout.“

„A proč je neprohlédnout hned zde?“ zeptal se jí bojovník lidu Uí Fidgente jakoby trucovitě, ale když si nyní už byl vědom jejího postavení, netroufal si chovat se k ní s dosavadní arogancí.

„Protože si přeji, abys mi ukázal, jak a kde přesně jste je dostihli, a také čekám na vysvětlení, proč jste je museli na místě zabít, místo abyste je zajali a mohli jsme je vyslechnout a zjistit, proč se toho činu dopustili.“

Hovořila vyrovnaným hlasem a nebyla v něm slyšet ani stopa výtčky. Gionga ale i tak při jejích slovech začal nápadně rudnout a zdálo se, že jí snad odmítne vyhovět. Nakonec se ale opanoval, pokrčil rameny a máchl na dva ze svých mužů, aby se k nim přidali.

V tu chvíli na ně někdo zavolal a když vzhlédli, uviděli Donndubháina, jak k nim na koni kluše zpět po silnici od hradu. Tvářil se ustaraně.

„Colgú usoudil, že mohu být více k užítku zde,“ vysvětloval jim a z jeho výrazu se zdálo plynout, že králi se podle všeho nelíbilo, že svou sestru zanechal ve společnosti bojovníka lidu Uí Fidgente. „Teď se o něho starají Capa s Eadulfem.“

Fidelda se vděčně usmála. „Výborně. Giongovi muži nyní odnesou ta dvě těla do lékárny bratra Conchobhara. Opatříš jim nějakého člověka, který je tam zavede?“

Donndubháin zavolal na vojáka, jenž právě procházel kolem.

„Odveď tyto válečníky Uí Fidgente, kteří ponosou mrtvá těla, do...“ Tázavě na Fideltu pohlédl a povytáhl obočí.

„Do lékárny bratra Conchobhara. A apatykáři vyříd, aby počkal na mé další pokyny. Přeji si ta těla prohlédnout osobně.“

Voják zasalutoval a pokynul válečníkům Uí Fidgente nesoucím obě bezduchá těla, aby jej následovali.

„Nuže, a my nyní začneme na tom místě, kde byli Colgú s Donnennachem postřeleni,“ prohlásila Fidelda rozhodně.

Gionga na to nic neřekl, jen beze slova spolu s Donndubháinem vyrazil za Fidelmou, která si to namířila zpět na náměstí. Obyvatelé Cashelu se prozatím nerozešli, stáli v hloučcích a vzrušeně si šeptali. Někteří z nich vrhali kradmé pohledy po vojácích Uí Fidgente a Fidelda v jejich očích četla nepřátelství. Desítky a stovky let válek a nájezdů se nedaly z paměti lidu vymazat tak snadno, jak by si snad přála.

Dorazili na místo, kde šípky zasáhly oba vladaře. Gionga ukázal rukou přes náměstí ke skupince budov na opačné straně.

„Když dopadl první šíp, ihned jsem se rozhlédl, odkud přiletěl. Na střeše oné budovy jsem zahlédl nějakou postavu.“

Stavba, na niž ukazoval, byla asi padesát yardů vzdálená a měla rovnou střechu.

„Viděl jsem, že se chystá vystřelit druhý šíp, a vykřikl jsem, ale už bylo pozdě, nestačil jsem Donennacha varovat.“

„Ach tak,“ pronesla Fidelma zamyšleně. „A v té chvíli jsi svého koně pobídl do cvalu a rozjel ses k tomu místu?“

„Přesně tak. Několik našich bojovníků vyrazilo ihned za mnou. V okamžiku, když jsme k té budově dorazili, už ten lučištník seskočil ze střechy, ale svou zbraň třímал stále v ruce. Vedle něho byl další muž s taseným mečem. Proklál jsem je tedy oba dříve, nežli na nás stihli zaútočit.“

Fidelma se obrátila k Donndubháinovi.

„Pokud si vzpomínám, tys jel za nimi v těsném závěsu, bratranče. Odpovídá tento popis události tomu, cos viděl?“

Králuv následník pokrčil rameny. „Víceméně ano.“

„Taková odpověď není příliš přesná,“ poznamenala Fidelma tiše.

„Chci tím říct, že jsem viděl, jak ten lukostřelec seskočil ze střechy a připojil se ke svému společníku, ale neviděl jsem, že by své zbraně znovu pozvedli. Zdálo se, že tam jen tak stojí a čekají, až k nim vojáci dojedou.“

Gionga si znechuceně odfrkl.

„Lépe řečeno čekali, až přijedeme blíže, aby mohli lépe zamířit a být si jistí, že neminou, což?“ pronesl pohrdlivě.

Fidelma už na to nic neřekla a vykročila rázně k budově, o níž byla řeč.

„Pojďme se nyní podívat, zda uvnitř něco nenajdeme.“

Donndubháin na ni překvapeně pohlédl a ve tváři se mu zračilo nepochopení.

„Co bychom tam asi tak mohli najít? Oba vrahové byli skoleni a jejich těla odnesena do paláce. Co čekáš, že objevíš?“

Fidelma se neobtěžovala s odpovědí.

Stavení, které Gionga s Donndubháinem označili, bylo nízké, mělo jen přízemí a nad ním rovnou střechu. Postavené bylo ze dřeva. Ze všeho nejvíc připomínalo stáj, zepředu mělo dvoje velká a široká vrata a vedle nich jeden menší postranní vchod. Fidelma se v Cashelu narodila a strávila tam prvních několik let života, a tak si nyní ze všech sil lámala hlavu, k čemu ta

budova slouží. Pokud si vzpomínala, o stáj nešlo, měla dojem, že se spíše používá jako skladiště.

Zastavila se a pozorně si stavení prohlédla.

Dveře i okna byly zavřené a nezdálo se, že by uvnitř byla živá duše.

„Donndubháine, nevíš, co je to za budovu?“

Tánaiste si v zamyšlení promnul bradu.

„Je to jeden ze skladů patřících kupci Samradánovi. Pokud se nemýlím, přechovává tam obilí.“

„A kde ten Samradán nyní je?“

Její bratranec jen netečně pokrčil rameny.

Fidelma netrpělivě poklepala nohou o zem.

„Tak ti tedy dávám za úkol, abys jej našel a přivedl mi ho.“

„Ihned?“ zeptal se Donndubháin poplašeně.

„Ihned,“ přitakala Fidelma.

Následník cashelského trůnu se vzdálil, aby vyhledal dotyčného kupce – i urozená osoba jako on musela poslechnout *dálaigh*, když o něco požádala, a Fidelma ještě navíc byla samozřejmě královnou sestrou. Ta zatím začala dům ze všech stran obcházet a prohlížet si ho. Zkusila vzít za kliku na malých postranních dveřích, ale zjistila, že jsou zamčené. Zdálo se, že celá budova je zabeďněná a bezpečně zajištěná proti vniknutí nezvaných hostů, i okna byla zakrytá okenicemi. Vzadu za domem ale našla o zeď opřený žebřík, kterým by se dalo snadno vylézt na střechu.

„Tady jsem právě uviděl ty vrahy,“ ozval se v tu chvíli Gionga.

Fidelma na něho vrhla rychlý pohled. „Ovšem do těchto míst jsi nemohl dohlédnout, když jsi sem vyrazil přes náměstí, odtamtud bys viděl jen na předeck budovy.“

„Ne. Viděl jsem jen toho lučištníka, jak svírá v rukou zbraň. Stál na střeše, pak se otočil a zmizel někde vzadu. Vjel jsem právě k boční straně tohoto skladiště, když vtom se zpoza domu vynořili dva muži, jeden s lukem a druhý s taseným mečem.“

„A na kterém místě jsi je proklál svou čepelí?“

Gionga jí naznačil směr rukou.

Kaluže krve na zemi ještě nestačily zaschnout. Byly vzadu za stavením, ale poněkud stranou, takže by na ně člověk blížící se sem z náměstí dobře dohlédl.

Fidelma po žebříku mrštně vyšplhala na střechu. Za nízkým dřevěným parapetem v její přední části uviděla položené

dva šípy. Nezdálo se, že by je tam někdo v rychlosti a ledabyly pohodil, naopak to vypadalo, že jsou tam jeden vedle druhého pečlivě uloženy. Snad si je tam útočník připravil, aby mohl vystřelit několikrát rychle za sebou. Fidelma šípy zvedla a prohlédla si značky na nich. Pak je porovnávala se šípem, který měla zastrčený za provazem uvázaným kolem pasu, tím, jenž Eadulf vytáhl Colgúovi z paže. Zachmuřeně stiskla rty. Ta znamená dobře poznávala.

Mezitím už se k ní připojil i Gionga a podmráčeně ji sledoval. „Co jsi tu našla?“

„Jen pár šípů,“ odpověděla mu Fidelma rychle.

„Fidelmo!“

Fidelma se opatrně naklonila a nahlédla přes parapet dolů, kde stál se zvrácenou hlavou Donndubháin.

„Našel jsi Samradána?“

„Řekli mi, že dnes není v Cashelu. Odjel prý do Imleachu vyřídít nějaké obchody s tamním opatstvím.“

„A ten Samradán zde někde žije?“

Donndubháin naznačil rukou směr. „Tam nahoře ze střechy na jeho dům možná dohlédneš. Je to šestý dům v řadě tady na hlavní ulici. Toho člověka znám, nejednou jsem s ním sám uzavřel obchod.“ A rukou mimoděk zalétl ke stříbrné broži, která mu spínala plášť na rameni. „Neumím si představit, že by s tou záležitostí měl cokoli společného.“

Fidelma se podívala směrem, který jí *tánaiste* ukázal, a dopočítala se k příslušnému domu.

„Jeho se přece na nic vyptávat nepotřebujeme,“ vložil se jim v tu chvíli do řeči Gionga. „Vrahové usoudili, že ta rovná střecha bude výhodným stanovištěm, odkud budou moci na Donnenna-cha zaútočit. Přesvědčili se, že je to prázdné skladiště, opatřili si žebřík a vyšplhali nahoru, aby zde čekali na příjezd našeho vládce. A doufali, že po útoku se jim v nastalém zmatku podaří uprchnout.“

Na ta slova se válečník otočil a zadíval se dozadu za budovu.

„Mohl se jim snadno zdařit útek tam do toho lesíka. Teď mne napadá,“ řekl a tvář se mu rozjasnila, „že vzadu dozajista najdeme uvázané jejich koně, jak na ně čekají – vsadil bych na to vlastní boty!“

A vykročil zpět k žebříku, jako by se mýnil ihned přesvědčit o pravdivosti své domněnky.

„Počkej ještě,“ zarazila ho Fidelma tichým hlasem, který ovšem nesnesl odporu.

Soustředěně se zadívala do prostoru, který střechu dělil od místa, kde byli Colgú s Donennachem postřeleni, a pak přimhouřila oči.

„O našem lučištníkovi vám mohu povědět jedno,“ prohlásila nakonec ponuře.

Gionga se zamračil, ale nic na to neřekl.

„Byl to dosti mizerný střelec.“

„Proč myslíš?“ zeptal se voják Uí Fidgente váhavě.

„Protože z tohoto místa a na takovou vzdálenost by jen mizerný střelec dokázal dvakrát po sobě minout vytčený cíl. Poprvé by se to snad ještě dalo pochopit, ale podruhé už jen stěží, v tu chvíli totiž jeho cíl nehnutě stál.“

Postavila se, oba šípy sevřela v ruce a zamířila k žebříku následována Giongou. Její bratranec už na ně čekal dole na zemi.

„Slyšel jsi, co Gionga říkal o koních těch dvou útočníků?“ zeptala se ho.

„Ano,“ přisvědčil Donndubháin nevzrušeným hlasem. Fidelma získala dojem, že Giongovy návrhy na něho neučinily valný dojem.

Všichni společně vykročili k malému lesíku rostoucímu za budovou. Po žádných koních tam ale nikde neviděli ani stopy.

„Snad měli ještě nějakého komplice?“ navrhl Gionga zkusmo a bylo vidět, jak je zklamaný, ačkoliv se to snažil nedávat příliš najevo. „A ten když viděl, že byli jeho kumpáni ztrestáni, uprchl a jejich koně odvedl s sebou.“

„Snad,“ přitakala Fidelma a očima přelétla po cestě vedoucí za lesíkem. Bylo na ní ale tolik stop koňských kopyt a povozů, že se z ní nedalo nic rozhodujícího vyčíst.

Gionga ještě chvíli přešlapoval na místě a nespokojeně se kolem sebe rozhlížel, jako by stále doufal, že se tam ti koně najednou zničehonic objeví.

„Tak co teď?“ zeptal se Donndubháin a jen stěží skrýval potěšení nad tím, že se voják Uí Fidgente zmýlil.

„Teď,“ povzdychla si Fidelma, „se vydáme do apatyky bratra Conchobhara a prohlédneme tam těla oněch dvou vrahů.“